

Z Letné do Modřan: příběh oddílu Střelka, která spojuje generace

23.9.2025 - | Městská část Praha 12

Oddíl Duha Střelka slaví v letošním roce šedesátiny - založený roku 1965 na Letné, nyní už více než desetiletí působí v Modřanech, kde se stal neodmyslitelnou součástí místní komunity. Ve své klubovně Pod Pavlačí pořádají schůzky, plánují a vymýšlejí nejen společné akce a tábory, ale také oblíbené sousedské akce pro veřejnost. Jak se jim v Modřanech žije, co dělají děti na schůzkách a proč se vyplatí přijít na „Když Modřany tančí“, jsme se zeptali vedoucí oddílu, Michaely Frankové.

Na vašem webu uvádíte, že většina z vás ve Střelce doslova vyrostla a na tábore ve Skřýchově jste strávili všechny dětské i dospělé prázdniny. Co pro vás osobně znamená být součástí Střelky? Je to spíš nostalgické vzpomínání na staré dobré časy nebo naopak je to výzva postavit se aktuálním tématům dneška?

Být součástí Střelky je pro mě osobně skutečně životní styl, práce s dětmi, organizace akcí a neustálá akce je součástí i mého profesního života. Udržení oddílu po rozpadu původní party vedoucích jsem věnovala hodně sil. Doba kolem roku 2000 nebyla úplně nakloněná oddílům, jako jsme my, nebo táboření v přírodě. Bylo málo dětí a my jsme nějaký čas fungovali bez klubovny, v malém bytě. Úplně udržitelné to nebylo. Nicméně jsem se nechtěla vzdát a dobré časy se zase vrátily. Nejprve v podobě komunity rodičů s dětmi, která se se stěhováním do Modřan znovu překlopila do toho klasického oddílového života. Nostalgicky jsme vzpomínali na setkání na našem tábořišti ve Skřýchově v roce 2022, kdy jsme slavili 50 let tábořiště. Jinak na nostalgii není čas. Doba se změnila a mění a výzvám je potřeba se postavit s rozumem a kreativitou. Naším mottem je, že kdybychom pozitivně ovlivnili jen jedno dítě, tak je to super věc!

Vraťme se ještě na chvíli do historie oddílu, konkrétně mě zajímá vaše stěhování do Modřan, jak k tomu došlo a bylo pro vás těžké sžít se s místní komunitou? Pamatujete si na nějakou milou sousedskou reakci?

Do Modřan jsme se přistěhovali po narození nejmladší dcery díky mému partnerovi, který je rodilý modřaňák a sokol tělem a duší :-). Úplně těžké to tedy nebylo, nejsme úplně "náplava" do neznámých vod. Na Modřanech je skvělé, že tady sousedský život fuguje, lidé se zdraví na ulici, v obchodech, potkávají se právě třeba v Sokole nebo na jiných akcích. První akci jsme uspořádali u modřanské zvonice, kde jsme se potkali s členy spolku Modřanská zvonice, kteří zde pořádali myslím nějakou vernisáž. Domluvili jsme se a uspořádali první ročník Putování za Vánoční hvězdou, kam přišlo snad 120 lidí - což jsme ani nečekali. A už to "jelo" ...

Vaše pravidelné schůzky se odehrávají v klubovně s poetickým názvem Pod pavlačí – proč právě tenhle název, má to nějaký příběh? V současné době převažuje v Modřanech přeci jenom výstavba zcela jiného rázu.

Dům, kde bydlíme, patřil rodině modřanského kapelníka Antonína Paška. Skutečně má pavlač, kterou jsme zachovali a máme jí moc rádi. Pod pavlačí máme dvorek, na kterém stojí starý ponk pana Paška mladšího, který byl nejen hudebník, ale také evidentně kutil a všeuměl. Dnes na něm tvoří děti z oddílu. Třeba by měl pan Pašek radost. Dům byl plný "pokladů", ze kterých čerpáme ještě dnes při výrobě rekvizit na tábor nebo při našich schůzkách.

Jak často se v této klubovně plné pokladů scházíte? Kolik členů dnes oddíl má?

Scházíme se v pondělí a ve čtvrtek. Běžný "kroužek" trvá 1,5 hodiny, pak děti odvádíme ještě do Sokola, který je naproti. To je pro spoustu maminek určitě fajn. Starší členové obvykle chystají akce, tábor atp. nebo si prostě přijdou "něco" vytisknout. Zapojili jsme se do programu Průša do škol a získali jsme 3D tiskárnu, kterou právě vedoucí sestavili. Pro mladší děti vymýšlíme různé spíše rukodělné aktivity. Někdy jim i ukazujeme, že ne všechny návody, které vypadají na internetu velmi lehce, jsou funkční i v praxi. Propojujeme aktivity tak, aby se děti "nevědomky" učily. Poslední taková věc byla sestavení vysílačky morseovky. Nejenže jsme šifrovali, ale zároveň jsme si ukázali, jak funguje elektrický obvod. Navíc to pak byla jedna z aktivit na Noci sokoloven, kterou děti z oddílu obsluhovaly. Vyrábíme ale i dekorace k různým svátečním obdobím nebo krmítka pro ptáky, klíčíme květiny a stromky na tábořiště, které se vzpamatovává z kůrovcové kalamity. Celkem je nás už více než 10 let kolem 50, což je i vzhledem k prostorám, kde fungujeme naše maximum. Mezi členy máme i seniory a jsme na to pyšní, že se zapojují a fungují s námi.

V posledních letech se hodně mluví o virtuálním světě a jeho nástrahách. Jak to vnímáte v oddílu vy, je současná generace opravdu "tak jiná" než ty předchozí?

Současná generace není úplně jiná. Je mi snad jen líto, že nejvíc vzorů mají děti a mladí mezi influencery. Jsem proto nadšená z propojení Sokola a našeho oddílu, které je v naší rodinné konstelaci více, než jasné :-). Mám za to, že Sokol ty vzory začal ve své modernější podobě znovu přinášet, třeba loňský slet je toho určitě důkazem. Viděla jsem, jak byly děti na sokolském průvodu hrdé a nadšené a myslím, že i pyšné na maminky, které odvážně po 80. letech nacvičovaly za Modřany! Super ale bylo i zapojení škol a školek do výtvarné soutěže, kterou jsme pro Sokol také organizovali, a která pak byla součástí unikátního videomappingu. Ty obrázky byly velmi nápadité a skvělé a jsou součástí sokolského archivu. A bylo by škoda nezmínit 3 ročníky našich charitativních andělských kalendářů, kdy jsme s obrázky dětí dokázali vydělat cca 50 tis. korun, které jsme během 3 let věnovali modřanské školce Tyršovka a Karásek. Cílem bylo ukázat dětem, že i s pastelkou vykonají super věc! A bez mobilu - díky vlastní fantazii.

Máte vypořádáno jaké aktivity u dětí „fungují“? Víím, že se nebráníte ani moderním vychytávkám doby, jako je například 3D tisk? Překvapí vás občas svou kreativitou? Máte nějakou oblíbenou historku z posledních schůzek?

Myšlím, že na děti funguje skoro cokoli, když se jim to dobře podá :-). Moderní vychytávky máme i na táboře, kde není elektrina a vaříme si sami. Máme "lesní" videoprojekce, využíváme solární energii, samozřejmě už aku náradí, svítící kameny a písek, vloni jsme dokonce díky našemu vedoucímu míchali dračí lektvary virtuálně a bylo to super. I já jsem byla nadšená, když mezi stromy létal drak. Pokrok nezastavíme a nemůžeme dělat, že není. Chceme dětem ukázat, jak technologie využívat smysluplně a ukázat jim v čem nám pomáhají, ne kde nám ubírají čas a podstrkují krátkodobá uspokojení.

Kromě tradičních táborů pořádáte i nejrůznější aktivity pro veřejnost. K těm nejpopulárnějším patří určitě adventní Putování za vánoční hvězdou, Noc sokoloven nebo zářijové Když Modřany tančí. Co letos nabídne 8. ročník této akce, který proběhne 13. září?

"Modřany tančí" byla původně jednorázová akce k výročí republiky a jako pocta rodině pana Paška. Že se budeme setkávat ještě za osm let, by mě asi nenapadlo. Nicméně je to opravdu sousedská akce, nemáme ambice být mega akcí se stánky různých prodejců, obzvlášť pokud nejsou z Modřan. Moc by se mi po těch letech líbilo, kdyby se zapojily třeba maminky, které doma něco vyrábějí, klidně i s dětmi, nebo se mi moc líbí akce v Tróji, kdy soutěží místní pekařky o cenu Trojská buchta :-). Takže cokoli nějakého modřaňáka napadne, jako součást programu - sem s tím. Letos nám opět

zahraje swingová Modrá synkopa, budeme mít jistě i taneční školičku, dílničky a domácí občerstvení. Snad nám bude přát počasí a užijeme si to v sokolovně a v přilehlém okolí.

Zapojují se do příprav akcí i děti z oddílu? Co už zvládnou samy připravit?

Děti se zapojují dost nadšeně! A já z toho mám velkou radost! Pracuji ve střední škole, kde učím projektovou výuku a ve vzdělávacích programech se klade důraz na podnikavost a kreativitu. Ta našim dětem opravdu nechybí. Umí například skvělé palačinky nebo domácí limonády a ještě lépe je umí "prodat". Mají každoročně svůj stánek s výrobky nebo dílničku. Umí také velmi dobře připomínat, na co nemám zapomenout připravit. Naše největší akce je ale Sokolský večer, na který děti z oddílu připravují cca 200 lodiček, které vypouštíme na Vltavu, jako poctu sokolům, kteří se angažovali v odboji. Tam už jsou profíci a troufám si říct, že je to jejich akce.

A ještě klasická otázka na závěr, co má Střelka v plánu do budoucna a co byste jí popřála do další šedesátky?

V plánu máme všechno, co děláme doposud :-), víc už bychom asi nezvládli. Každopádně přeji Střelce zdraví a správný směr mezi přáteli a kamarády, kteří chtějí něco dělat a někomu se věnovat.

Děkuji za rozhovor a přeji, ať se vám ve všech činnostech daří i nadále.

Marie Machynková Pokorná

Jak to všechno začalo:

V roce 1965 tatínek bratrů Jejkalových založil na základě výzvy z časopisu Ohníček skupinu kluků, kteří plnili úkoly celoroční hry Ostrovní deník. Pětice kluků z Letné se rozhodla pokračovat pod vedením „Peggyho“ dále jako družina Lišek. Chodili na společné schůzky, výpravy a výlety. Později se k nim přidala dívčí družina Čtyřlístek, kterou vedla maminka kluků – Rajka. Oba oddíly se nakonec spojily do oddílu Střelka. Po roce 1969 se oddíl stal samostatnou Pionýrskou skupinou při základní škole Umělecká, kam většina členů docházela. V roce 1971 Střelka podnikla svůj první stanový tábor. O rok později, v roce 1972, objevila Rajka díky své kamarádce malou louku pod rybníkem Hladov, u bývalé hájovny ve Skřýchově. Toto místo se stalo základnou Střelky na dalších 50 let. Na tábory se do Skřýchova jezdí nepřetržitě dodnes. V roce 1989 se Střelka na pár let stala součástí Hnutí Brontosaurus, aby v roce 1992 zakotvila v Duze. Duha je sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi a je činnosti Střelky nejbližší ve své filozofii podpory participace dětí a mládeže na celospolečenském dění, environmentálních projektech a v rozvíjení dobrovolnické služby. Duha je státem uznanou neziskovou organizací a poskytuje nám pro naši činnost nezbytné zázemí a podporu v rámci jednání s MŠMT a ostatními organizacemi, které se věnují podpoře volnočasových programů pro děti a mládež.

Střelka původně působila na Letné, kde se schůzky a další aktivity odehrávaly po většinu jeho historie buď na Základní škole Umělecká, nebo v různých klubovnách. V roce 2012 se oddíl přesunul do Modřan, kde našel nové zázemí. Klubovna Pod Pavlačí se stala naším středobodem, kde se odehrávají naše pravidelné schůzky, ale také se zde chystá řada akcí pro veřejnost.

https://www.praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=114602&id_org=80112